

DYREKTOR GENERALNY
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

RPW/30268/2019 P
Data:2019-05-20

Warszawa, dn. 14 maja 2019 r.

BP-P-1156-2019/22641

Pan

Adam Bodnar

Rzecznik

Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku

W nawiązaniu do pisma o sygnaturze KMP.571.8.2016.PK z dnia 11 kwietnia 2019 r. przekazuję ponownie informacje dotyczące aktualnej sytuacji kadrowej w grupie psychologów sprawujących opiekę w jednostkach penitencjarnych.

Na wstępie jednak pragnę zauważyć, że w ostatnich miesiącach liczba osadzonych w jednostkach penitencjarnych waha się w granicach 75 000 osób pozbawionych wolności. W marcu 2019 r. łączna liczba funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennnej wyniosła 28 728, z czego około 15 000 stanowią funkcjonariusze działu ochrony. Etaty pionów penitencjarnego, terapeutycznego i Ośrodków Diagnostycznych to około 3165. W tej grupie na dzień 5 marca 2019 r. jednostki podstawowe dysponowały 637 etatami psychologów, a wraz z kierownikami działów terapeutycznych i Ośrodków Diagnostycznych będących jednocześnie psychologami około 700 etatami. W tej liczbie jednostki dysponowały 467 etatami psychologów penitencjarnych. Wzrost liczby etatów funkcjonariuszy i pracowników w pionach penitencjarnym i terapeutycznym odbywa się zazwyczaj kosztem liczebności funkcjonariuszy w innych działach, zwłaszcza w dziale ochrony. Proces ten musi jednak mieć racjonalny wymiar i nie może doprowadzić do sytuacji zagrażających bezpieczeństwu jednostek penitencjarnych.

W roku 2015 łącznie w działach penitencjarnych, terapeutycznych i Ośrodkach Diagnostycznych zatrudnionych było 563,6 psychologów (w pionie penitencjarnym psychologowie zatrudnieni byli na 404,7 etatach). Oznacza to, że na przestrzeni trzech ostatnich lat nastąpił wzrost liczby psychologów o ponad 100 etatów. Uznać zatem należy, iż sukcesywnie rośnie liczba psychologów zatrudnionych w jednostkach podstawowych Służby Więziennnej.

Znowelizowane Zarządzenie Nr 19 /16 Dyrektora Generalnego Służby Więziennnej w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych oraz oddziałów penitencjarnych wprowadziło w § 93.3.2 standardy dotyczące liczebności

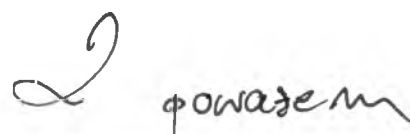
grup wychowawczych powierzanych pod opiekę psychologowi i wychowawcy. Zgodnie z tym uregulowaniem psycholog prowadzi badania psychologiczne, udziela pomocy psychologicznej oraz obejmuje osadzonych odpowiednimi oddziaływaniami psychokorekcyjnymi wobec grupy nie przekraczającej 200 osadzonych. Stale zwiększająca się liczba psychologów w działach penitencjarnych wskazuje, iż Służba Więzienna podejmuje działania w celu przestrzegania tego standardu. Analizując przedstawione wyżej liczby osadzonych (75 000) i zatrudnionych psychologów (637) uznać należy, iż wskazują one statystycznie na zapewnienie przez dyrektorów wspomnianego standardu ($75\ 000 : 637 = 118$).

Stały monitoring sytuacji w tym zakresie wskazuje na występowanie okresowych trudności z zapewnieniem właściwej obsady kadrowej psychologów w konkretnych jednostkach penitencjarnych. Pragnę także zauważyć, że taki stan wiąże się najczęściej z występowaniem wakatów lub przebywaniem funkcjonariuszy na długotrwałych zwolnieniach lekarskich. Każdorazowo w takich sytuacjach dyrektorzy jednostek w porozumieniu z Dyrektorami Okręgowymi Służby Więziennej podejmują szereg działań w celu zapewnienia osadzonym dostępu do opieki psychologicznej np. czasowo oddelegowywani są do pracy psychologzy z innych jednostek, ustanawia się okresowe zastępstwa psychologów z innych działów np. terapeutycznego, zatrudnia na zastępstwo.

Dodatkowo wspomnieć należy, iż oddziałach terapeutycznych obok psychologów zatrudnieni są także terapeuci i wychowawcy (416 etatów). W większości przypadków są to funkcjonariusze, którzy w celu zdobycia pełnych kwalifikacji zawodowych muszą ukończyć specjalistyczne szkolenia (Studium Terapii Uzależnień, Studium Pomocy Psychologicznej, Szkoły Psychoterapii) i uzyskać certyfikat terapeuty. Terapeuci prowadzą zajęcia grupowe wynikające z programu oddziału terapeutycznego a także terapię indywidualną. Uwzględniając łączną pojemność wszystkich oddziałów terapeutycznych (ok. 3 600 miejsc zakwaterowania) oraz liczbę personelu w oddziałach terapeutycznych zauważyć należy, iż na jednego pracownika przypada tam grupa wychowawcza licząca ok. 8-9 pacjentów ($3\ 600 : 416 = 8,65$).

Odnosząc się do planowanych zmian w Kodeksie Karnym Wykonawczym, a w szczególności zapisów projektowanego art. 164a, który obligowałby pracowników więziennictwa do przeprowadzania diagnozy prawdopodobieństwa związanego z ryzykiem popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy po opuszczeniu jednostki penitencjarnej wobec sprawców „agresywnych przestępstw”, informuję, iż oszacowano skutki wprowadzenia nowelizacji i przekazano Ministerstwu Sprawiedliwości informację o konieczności przyznania dodatkowych co najmniej 205 etatów psychologów w przypadku wprowadzenia tego przepisu.

Wyk. w 2 egz.:
1 – adresat
2 – a/a

DIREKTOR GENERALNY
Służby Więziennej
gen. Jacek Kutliński